

Spis treści

Wstęp (<i>Mirosław Czapka</i>)	13
I. Istota i rodzaje strategii przedsiębiorstw (<i>Agnieszka Wójcik-Mazur</i>)	17
1. Pojęcie misji i wizji przedsiębiorstwa	17
2. Rodzaje strategii	22
3. Istota i zakres analizy makrootoczenia przedsiębiorstwa	32
Bibliografia	36
Pytania i polecenia sprawdzające	37
II. Planowanie strategiczne w przedsiębiorstwie (<i>Mariusz Chudzicki</i>)	39
1. Istota i rodzaje planowania w przedsiębiorstwie	39
2. Założenia planowania finansowego	41
3. Modele finansowe jako narzędzie planowania finansowego ..	45
Bibliografia	49
Pytania i polecenia sprawdzające	49
III. Pojęcie i znaczenie ryzyka w działalności przedsiębiorstwa (<i>Agnieszka Wójcik-Mazur</i>)	51
1. Ryzyko w działalności gospodarczej	51
2. Rodzaje ryzyka w działalności gospodarczej	54
3. Zarządzanie ryzykiem w działalności przedsiębiorstw	61
Bibliografia	63
Pytania i polecenia sprawdzające	64
IV. Ubezpieczenia jako instrument ograniczenia ryzyka przedsiębiorstwa (<i>Arkadiusz Wawiernia</i>)	67
1. Ubezpieczenie jako kategoria wielowymiarowa	67
1.1. Istota i funkcje ubezpieczeń	67
1.2. Zasady ochrony ubezpieczeniowej przedsiębiorstwa	72
2. Rodzaje i zakres ubezpieczeń w przedsiębiorstwie	74

2.1. Ubezpieczenia osobowe	75
2.2. Ubezpieczenia majątkowe	76
3. Składka ubezpieczeniowa jako koszt przedsiębiorstwa	84
Bibliografia	87
Pytania i polecenia sprawdzające	88
V. Ekonomiczno-organizacyjne problemy logistyki (<i>Xenie Łukoszová</i>)	89
1. Podstawowe problemy logistyki przedsiębiorstwa	90
2. Cele i zadania logistyki w przedsiębiorstwie	91
3. Problemy w systemach logistycznych przedsiębiorstw	92
4. Możliwości organizacji logistyki w przedsiębiorstwie	96
5. Podstawowe wskaźniki poziomu logistyki przedsiębiorstwa ..	98
6. Logistyczne zarządzanie przedsiębiorstwem	99
Bibliografia	100
Pytania i polecenia sprawdzające	100
VI. Działalność inwestycyjna przedsiębiorstw (<i>Alfreda Zachorowska, Justyna Łukomska-Szarek</i>)	103
1. Pojęcie i rodzaje inwestycji	103
2. Metody mierzenia efektywności inwestycji	110
2.1. Metody statyczne – proste	111
2.2. Metody dynamiczne – dyskontowe	116
2.3. Alternatywne metody dynamiczne	122
3. Rola inwestycji w procesie rozwoju przedsiębiorstwa	129
Bibliografia	135
Pytania i polecenia sprawdzające	138
VII. Gospodarowanie kapitałem obrotowym (<i>Mariusz Chudzicki</i>) ...	139
1. Istota i znaczenie kapitału obrotowego w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa	139
2. Zarządzanie zapasami	141
3. Zarządzanie należnościami i określanie zapotrzebowania na kapitał obrotowy	143
4. Modele kształtowania zasobów kapitałowych	148
Bibliografia	150
Pytania i polecenia sprawdzające	151
VIII. Zakres i instrumenty polityki zatrudnienia w przedsiębiorstwie (<i>Izabela Krawczyk-Sokołowska</i>)	153
1. Zasoby ludzkie jako podstawa konkurencyjności przedsiębiorstwa	153
2. Systemy motywacyjne przedsiębiorstwa	157

3. Zarządzanie wiedzą w przedsiębiorstwie	161
4. Rola menedżera w przedsiębiorstwie	166
5. Przedsiębiorstwo jako organizacja ucząca się	171
Bibliografia	175
Pytania i polecenia sprawdzające	178
IX. Regulacja prawna czasu pracy (Marcin Dudziński)	181
1. Konstrukcja prawna czasu pracy	181
2. Dyżury pracownicze	184
3. Pogotowie pracy	186
4. Normy czasu pracy	187
4.1. Podstawowa norma czasu pracy	187
4.2. Równoważny czas pracy	190
4.3. Przerywany czas pracy	192
4.4. Skrócony czas pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia	194
4.5. Zadaniowy czas pracy	195
5. Praca w godzinach nadliczbowych	196
5.1. Przestanki dopuszczalności i limity pracy w godzinach nadliczbowych	198
5.2. Ograniczenia pracy w godzinach nadliczbowych	201
5.3. Ekwiwalent za pracę w godzinach nadliczbowych	202
5.3.1. Wynagrodzenie	202
5.3.2. Dni wolne od pracy	204
5.3.3. Ryczałt	205
5.3.4. Kierownicy	206
6. Praca w nocy oraz w niedziele i święta	208
Bibliografia	212
Pytania i polecenia sprawdzające	213
X. Koszty pracy w Polsce (Agnieszka Owczarczyk)	215
1. Teoretyczne podstawy kosztów pracy	216
2. Czynniki kształtujące poziom kosztów pracy w przedsiębiorstwie	221
3. Struktura kosztów pracy według kryterium przedmiotowego ..	223
4. Struktura kosztów pracy według kryterium podmiotowego ..	236
5. Koszty pracy według formy umowy	238
6. Koszty pracy a racjonalizacja zatrudnienia	239
Bibliografia	242
Pytania i polecenia sprawdzające	244

XI. Zakres i rodzaje finansowania działalności przedsiębiorstwa	
<i>(Dariusz Wielgórka)</i>	247
1. Finansowanie działalności gospodarczej	247
2. Źródła finansowania działalności gospodarczej	250
2.1. Finansowanie kapitałem własnym	250
2.2. Źródła obcego finansowania przedsiębiorstwa	253
Bibliografia	265
Pytania i polecenia sprawdzające	267
XII. Otoczenie fiskalne działalności przedsiębiorstwa	
<i>(Marcin Stępień, Ewa Jabłońska-Kośmider)</i>	269
1. Pojęcie systemu podatkowego <i>(Marcin Stępień)</i>	269
2. Funkcje systemu podatkowego <i>(Marcin Stępień)</i>	270
3. Klasyfikacje podatków <i>(Marcin Stępień)</i>	272
4. Uprozczone formy rozliczeń podatkowych <i>(Ewa Jabłońska-Kośmider)</i>	274
4.1. Zasady opodatkowania przy karcie podatkowej	274
4.2. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	280
4.3. Opodatkowanie na zasadach ogólnych – podatkowa księga przychodów i rozchodów	286
5. Charakterystyka podatków nie obciążających kosztów jednostki gospodarczej <i>(Marcin Stępień)</i>	291
5.1. Podatek od towarów i usług	291
5.2. Podatek dochodowy od osób prawnych	293
6. Charakterystyka podatków obciążających kosztów jednostki gospodarczej <i>(Marcin Stępień)</i>	296
6.1. Podatek od czynności cywilnoprawnych	296
6.2. Opłata skarbową	297
6.3. Podatek od nieruchomości	299
6.4. Podatek od środków transportowych	300
6.5. Opłata za gospodarcze korzystanie ze środowiska	301
6.6. Opłata produktowa	303
Bibliografia do części 1, 2, 3, 5, 6	305
Bibliografia do części 4	306
Pytania i polecenia sprawdzające do części 1, 2, 3, 5, 6	307
Pytania i polecenia sprawdzające do części 4	307
XIII. Sprawozdawczość finansowa w przedsiębiorstwie	
<i>(Dariusz Wielgórka)</i>	309
1. Struktura bilansu przedsiębiorstwa	309
2. Rachunek zysków i strat w analizie wyniku finansowego przedsiębiorstwa	316

3. Rachunek przepływów pieniężnych	319
4. Pozostałe źródła analizy finansowej	322
Bibliografia	324
Pytania i polecenia sprawdzające	325
XIV. Analiza finansowa działalności przedsiębiorstwa (Dariusz Wielgórka)	327
1. Pojęcie, rodzaje i zadania analizy finansowej	327
2. Wskaźnikowe metody analizy finansowej	331
2.1. Ocena płynności finansowej	331
2.2. Analiza wspomaganie finansowego	334
2.3. Ocena sprawności działania (obrotowości)	338
2.4. Analiza rentowności przedsiębiorstwa	341
3. Ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa z wykorzystaniem modelu Du Ponta	343
Bibliografia	346
Pytania i polecenia sprawdzające	348
XV. Metody wyceny wartości przedsiębiorstwa (Mariusz Chudzicki)	349
1. Istota i uwarunkowania wyceny przedsiębiorstw	349
2. Klasyfikacja metod wyceny przedsiębiorstwa	351
3. Metody majątkowe i porównawcze wyceny przedsiębiorstwa	351
4. Dochodowe i mieszane metody wyceny przedsiębiorstwa	356
Bibliografia	360
Pytania i polecenia sprawdzające	361
XVI. Rodzaje usług przedsiębiorstwa bankowego (Agnieszka Wójcik-Mazur)	363
1. Istota i funkcje systemu bankowego	363
2. Typy i rodzaje banków	369
3. Rodzaje działalności banków komercyjnych	375
Bibliografia	380
Pytania i polecenia sprawdzające	381
XVII. Działalność kredytowa banku (Agnieszka Wójcik-Mazur)	383
1. Charakterystyka kredytu bankowego	383
2. Ocena zdolności kredytowej	389
3. Prawne formy zabezpieczeń zwrotności kredytu	394
Bibliografia	399
Pytania i polecenia sprawdzające	399
XVIII. Konkurencyjność przedsiębiorstw w procesie globalizacji i integracji gospodarczej (Barbara Klimas)	401
1. Koszty pracy i problemy finansowania systemu zabezpieczenia społecznego	402

2. Wiedza i nowe technologie w konkurencji globalnej	409
3. Szanse małych i średnich przedsiębiorstw w warunkach globalizacji i integracji europejskiej	414
Bibliografia	420
Pytania i polecenia sprawdzające	422
XIX. Bezpieczeństwo i higiena pracy w przedsiębiorstwach produkujących żywność – aspekty prawne, techniczne i ekonomiczne (Miroslaw Czapka)	425
1. Podstawowe zagrożenia dotyczące produkcji żywności	425
2. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwach produkujących żywność	433
3. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy związane z bezpieczeństwem technicznym i organizacyjnym w przedsiębiorstwach rolnych	445
3.1. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze ciągników, maszyn, narzędzi i urządzeń technicznych stosowanych w rolnictwie	448
3.2. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich	450
3.3. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych	452
4. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwach produkujących artykuły spożywcze	453
4.1. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze amoniakalnych instalacji chłodniczych w zakładach przetwórstwa rolno-spożywczego	455
4.2. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy magazynowaniu, przetwarzaniu zbóż i produkcji pasz pochodzenia roślinnego	456
4.3. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji cukru	458
4.4. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu cukrowniczego	460
4.5. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji olejów roślinnych	461
4.6. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy przetwórstwie mleka i jego pochodnych	465

4.7. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy uboju zwierząt i przetwórstwie mięsa	468
4.8. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu koncentratów spożywczych	471
4.9. Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu piwowarskiego i napojów gazowanych	473
4.10. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu spirytusowego	476
4.11. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy przy przetwórstwie ziemniaków	479
4.12. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przetwarzających owoce i warzywa	481
4.13. Prawne determinanty kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przetwórstwa rybnego	483
Bibliografia	486
Pytania i polecenia sprawdzające	489